MAASEUDUN TULEVAISUUS
Verkko: maaseuduntulevaisuus.fi
Facebook: facebook.fi/maaseuduntulevaisuus
Twitter: @maastul

PÄÄKIRJOITUS

Edunvalvontaan lisää yhteistyötä

Pro Agrian hallituksen puheenjohtajan Juha Korkeaojan mielestä viljelijöiden neuvontajärjestön Pro Agrian ja Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliiton MTK:n yhteistyötä pitäisi lisätä luomalla järjestöjen välille yhteistyöelin (MT 9.12.).

Korkeaojan esitys ei ole aivan uusi, sillä yhteistyötä MTK:n ja Pro Agrian välillä on ollut jo vuosia. Korkeaojan mukaan yhteistyötä pitäisi kuitenkin organisoida nykyistä pidemmälle. Hänen mielestään yhteistoimintaa pitäisi edistää erityisesti markkinoinnissa ja maatalouden digitalisaation edistämisessä.

MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila suhtautuu yhteistyön syventämiseen myönteisesti. Marttilan mukaan yhteistyötä tarvitaan, vaikka neuvonta ja edunvalvonta ovat eri asioita. Maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio pitää mahdollista yhteistyön lisäämistä hyvänä asiana. Hänen mielestään olisi hyvä, jos tuottajajärjestö tulisi vahvemmin mukaan myös neuvontatyöhön (MT 11.12.).

» Aluehallinnon muutos vaikuttaa myös maaseutuelinkeinoihin.

Yhteistyön mahdollisessa syventämisessä voidaan törmätä rahoitusongelmaan, koska Pro Agria saa toimintaansa valtionapua. Sitä ei saa käyttää edunvalvontaan. Husu-Kallio ei osaa vielä arvioida, miten mahdolliset yhteistyökuviot vaikuttaisivat Pro Agrian saamaan valtionapuun ja tulosohjaukseen.

Maakuntien Pro Agria liitoissa yhteistyön lisääminen MTK:n kanssa saa kannatusta, mutta epäilyjä herättää yhteistyön syventämisen vaikutus neuvontajärjestön riippumattomuuteen.

Pro Agria Pohjois-Karjalan puheenjohtaja Kari Tahvanainen muistuttaa, että järjestön vahvuus on ollut puolueettomuus. Tahvanaisen mukaan he eivät esimerkiksi ota kantaa, mihin asiakkaiden maito tai liha menee.

Viljelijöiden lukumäärän vähentyminen ja jäljelle jäävien tilojen entistäkin pidemmälle menevä erikoistuminen tuovat paineita sekä edunvalvontaan että neuvontaan.

MTK-Etelä-Savon puheenjohtajan Juha Paanasen mielestä jopa yhdistymisajatus pitää kartoittaa, koska muutokseen pitää varautua.

Hallinnon ja byrokratian yksinkertaistaminen on koko yhteiskunnassa koettu erittäin tärkeiksi tavoitteiksi. Pro Agria Etelä-Suomen hallituksen puheenjohtaja Kimmo Hovi kannattaa yhteistyön lisäämistä, mutta pelkona on byrokratian lisääntyminen.

Pari vuotta sitten muodostetun Pro Agria Etelä-Suomen alueella on neljä MTK:n tuottajaliittoa. Hovin mukaan aluejaon erilaisuus on saattanut vähentää yhteistyötä, mutta suurempi ongelma on asiointi useamman elykeskuksen alueella.

Hallituksen päätös perustaa Suomeen 18 itsehallintoaluetta tuo suuria muutoksia sekä valtion aluehallintoon että nykyiseen maakuntahallintoon. Vaikka uudistus lähti liikkeelle sosiaali- ja terveyspalvelujen uudelleenjärjestämisestä, muutos heijastuu vahvasti elykeskusten ja aluehallintovirastojen (avi) lisäksi tavalla tai toisella myös maatalouden edunvalvonnan ja neuvonnan järjestämiseen.

Tarkoituksena on muun muassa siirtää maaseudun kehittämiseen liittyviä tehtäviä elykeskuksista itsehallintoalueen hoidettavaksi.

Uudistuksen yhteydessä pohditaan maaseutuelinkeinojen kehittämis- ja rahoitustehtävien ja lupa-asioiden siirtämistä elykeskuksista itsehallintoalueille. Myös kuntien hoitamat viljelijätukiin liittyvät asiat voivat siirtyä itsehallintoalueen hoidettaviksi. Tässä yhteydessä myös Maaseutuviraston (Mavi) asema ja tehtävät voivat muuttua.

Jos itsehallintoalueiden päätäntävalta maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevissa asioissa uudistuksen yhteydessä todella kasvaa, edellyttää se myös alueellisen edunvalvonnan tehostamista ja tiivistämistä.

MTK:n ja Pro Agrian yhteisenä tavoitteena on maatilojen ja koko maaseudun etujen puolustaminen. Vaikka järjestöillä on tällä hetkellä tässä tehtävässä omat roolinsa, on yhteistyön tiivistäminen vakavan selvittämisen arvoinen asia.

Järjettömiä rangaistuksia

Kesken vuoden muuttuneet nautatukien ehdot ovat johtamassa jopa kymmenientuhansien eurojen tukimenetyksiin monilla nautatiloilla (MT 16.12.). Tuet ovat uhattuna, jos ilmoitus nautarekisteriin on myöhästynyt päivänkin. Pahimmassa tapauksessa seurauksena voi olla myös lisäsanktiot peltopuolen tukiin.

Rangaistus suhteessa virheeseen on nautatukien osalta täysin kohtuuton ja käsittämätön. Kuinka hallinnollisella päätöksellä voidaan määrätä kymmeniin tuhansiin euroihin nouseva rangaistus, vaikka kysymyksessä on tahaton teko eikä hyödyn tavoittelu? Hallinnon ja säännösten laatijoiden pitäisi omista kokemuksistaan tietää, että erehtyminen päivämääristä on inhimillistä.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Päätoimittaja: Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt: Jussi Martikainen, Tiina Taipale
Julkaisija: Viestilehdet Oy
Jätä uutisvinkki: uutispaallikot@mt1.fi
Anna palautetta: toimitus@mt1.fi

Maaseudun Tulevaisuus on maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja. Se pitää maaseudun ja sen elinkeinojen puolta sekä huolehtii maaseudun henkisestä ja taloudellisesta hyvinvoinnista.

VIERAILIJA

Suoraan joulupöytään

On taas se aika vuodesta, kun suomalaiset istuvat pian joulupöytään. Vaikka joulun kaikki perinneherkut on jokaisen omasta mielestään helppo luetella, kahta samanlaista pöytää ei maasta löydä. Perheen tai suvun oma tapa nauttia herkuista onkin se viimeinen silaus, joka tuo aidon joulun tunnelman taloon.

Joulupöydän antimet ovat samalla keskeinen osa arvokasta kotimaista ruokaperintöä. Niissä heijastuvat oman kylän, suvun, maakunnan ja maan parhaat eväät.

Vielä vuosisata sitten oli koko vuoden urakka säilöä ja haalia kasaan oleelliset herkut. Nykyihmisellä on huomattavan paljon helpompaa. Supermarket-elämämme keskellä on kuitenkin tietyillä perinteillä edelleen arvonsa.

Muistan nuoruuteni jouluista paitsi ruuan herkullisen maun myös sen, kuinka tärkeää perheessämme oli, että tarjolla oleva anti oli kotimaista. Tanskalainen kinkku ei jouluna tullut kysymykseenkään.

Sama periaate pätee meillä edelleen. Sitä tukemaan on noussut arvostus nimenomaan lähiruokaa ja suoramyyntiä kohtaan. Valinnanvaraa on enemmän kuin koskaan, mutta laatu löytyy edelleen sieltä mistä ennenkin – omasta maasta, tutuilta tuottajilta.

Lähiruuan ja suoramyynnin rooli kuluttajan eettisenä valintana korostuu Suomen vähittäiskaupan jäykkien ja protektionististen käytäntöjen myötä.

Tässä tapauksessa protektionismi vain kohdistuu kaupan omiin, jo nyt ennätyksellisiin katteisiin. Ketjun muut toimijat ovat vapaata riistaa. Lopputuloksena hinnanmuodostus takaa sen, että jokainen alennus on pois tuotteen tärkeimmän osan, raaka-aineen, tekijältä.

Vähittäiskaupan suuret toimijat ovat kaikki vuorollaan olleet myös kotimaisuuden suhteen otsikoissa. S-ryhmän halpuuttamiskampanja onnistui suututtamaan tuottajat ja herättämään jälleen vanhan ja aiheellisen keskustelun reilusta kauppatavasta ja voittojen jakautumisesta elintarvikeketjun sisällä.

» Yksittäisistä kampanjoista on vielä pitkä matka kestäviin ratkaisuihin.

Samalla ketju itse on kertonut, että sen myymien tuotteiden kotimaisuusaste on hintojen laskemisen jälkeen noussut.

Keskon vastaisku oli lähteä päinvastaiselle tielle, kun Tuottajalle kiitos -kampanja lanseerattiin joulukinkkujen yhteydessä. Kampanjassa kuluttaja saa halutessaan tukea tuottajaa ylimääräisellä eurolla, jonka Kesko lupaa nelinkertaisesti jännesmiljoonaan asti tuplata. Yritys lupaa tilittää summan myöhemmin lyhentämättömänä suomalaisille sianlihantuottajille.

Tämäkään kampanja ei selvinnyt ilman kohua, kun alkuperäinen konsepti todettiin yksiselitteisesti lainvastaiseksi, mikä johti muutoksiin.

Lidl on puolestaan tasaisesti ollut kilpailijoitaan jäljessä valikoimansa kotimaisten tuotteiden määrässä. Ketjun julkistaman uuden konseptin myötä siihen liitettäviä mielikuvia pyritään muuttamaan pois halvasta hinnasta kohti laatua ja arvokkuutta.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi myös tuotevalikoiman pitää jatkaa muuttumista ketjun mukana. Laatu ja arvokkuus ovat Suomessa vaikeita asioita myydä, jos tuotteiden kotimaisuusaste ei ole riittävä.

On myönteistä, että kotimaisuutta halutaan kaupan alalla lisätä, mutta yksittäisistä kampanjoista on vielä pitkä matka kestäviin ja pitkäjänteisiin ratkaisuihin. Tuottajan on syötävä kampanjan jälkeenkin.

Todelliset päätökset mitataan silloin, kun lanseerauksen valokeila kääntyy pois eikä mediahuomiota ole tarjolla. Odotellessaan kuluttaja saattaa löytää itselleen sopivan vaihtoehdon ostaa suoraan tuottajalta.

Oli joulupöydässänne lopulta tarjolla mitä tahansa, toivotan rauhallista, antoisaa ja maukasta joulua!

PETRI SARVAMAA
europarlamentaarikko (kok.)
petri.sarvamaa@europarl.europa.eu

TOIVANEN

PÄÄTOIMITTAJALTA

Kahden maailman sota

Kolme viikkoa sitten OP-palatsissa oli paha päivä. Tuli tieto siitä, että kilpailija If on tehnyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolle (KKV) selvityspyynnön OP:n toiminnasta.

If epäilee, että OP-ryhmä myy vahinkovakuutuksia alihintaan bonusten suojissa.

OP:n johdon harmia ei vähentänyt se, että selvityspyynnön oli tehnyt asianajaja Mikko Alkio, pääministeri Juha Sipilän (kesk.) luottomies. Alkio kokosi alkukesästä yhteiskuntasopimusta Sipilän apuna.

If:n selvityspyyntö ei ole pikkukantelu. Se on kuukausia valmisteltu sodanjulistus. Se on kova mutta laillinen ase, jolla saa kilpailijan rivit hetkeksi sekaisin.

Taistossa ottaa mittaa kaksi talousmaailmaa, ja samalla kaksi voimamiestä, OP-ryhmän pääjohtaja Reijo Karhinen sekä If:n omistajan Sammon että Nordean hallitusten puheenjohtaja Björn Wahlroos.

Karhinen on osuustoimintamies henkeen ja vereen. Hän lähtee siitä, että osuuskunnan johdon ainut tehtävä on maksimoida asiakasomistajien taloudellinen hyöty.

Wahlroos on puhdasverinen markkinatalouden edustaja. Hänelle yhtiöjohdon ainut tehtävä on maksimoida laillisin keinoin osakkeenomistajan sijoituksen arvo.

Kumpikin tekee, mitä opettaa. Karhinen veti Pohjolan pörssistä ja palauttaa osuuspankin Helsinkiin. Sampo ja Nordea takovat huipputulosta, ja Wahlroosille on kertynyt jättiomaisuus. Karhinenkaan ei kuulu köyhälistöön.

Herrat ovat erilaisia, mutta kummallakin on vahva side maaseutuun.

Wahlroos pitää Joensuun kartanoa Halikossa. Hän on entisöinyt sen entisen isännän Gustav Mauritz Armfeltin ajan asuun. Wahlroosia on vaikea kuvitella traktorin pukille.

Karhinen omistaa metsätiloja ympäri Itä-Savoa ja tekee itse metsätöitä.

Molemmat osaavat julkisuuspelin. Wahlroos on pysynyt nyt sivussa, mutta Karhinen on lähtenyt vastaiskuun koko persoonallaan. Onko se viisasta, aika näyttää.

Miksi selvityspyyntö on tehty nyt ja onko siinä mieltä?

Ehkä If on pelästynyt. OP-ryhmä voi – kun Pohjola on pois pörssistä – toimia aidosti ryhmänä ja tarjota siitä syntyviä asiakasetuja. Niihin ankarassa tulospaineessa olevan If:n on vaikea vastata.

Jos katsoo OP:n tulosta, alihintaan se ei näytä myyvän mitään. Ryhmä teki tammi-syyskuussa voittoa ennätykselliset 926 miljoonaa euroa.

Voitonjaosta vain viidennes menee taloudellisena hyötynä asiakkaille. Lähes saman vie verottaja. Ryhmä on maan kovin veronmaksaja. Jos on hyvää tahtoa, senkin voi kokea osuuskunnan tehtäväksi.

Myös If menestyy. Se teki vuonna 2014 eri maissa yhteensä lähes miljardin voittoa.

Keskinäinen kilpa on kovaa. Areenalla on tosin muitakin, kuten LähiTapiola.

Mitä taloussodasta seuraa?

Ainakin finanssialalle tulee pitkä jääkausi. Karhinen lähti jo ovet paukkuen Finanssialan keskusliitosta FK:sta.

Luvassa on myös kuluttava ja kallis juridinen prosessi – varsinkin OP-ryhmälle.

Yhden taiston If on jo voittanut. Leima on lyöty, OP on joutunut puolustuskannalle, sen johdon huomio on kaappattu, ja työyhteisö on ainakin hetken hämillään.

Kahden talousmaailman sodan häviäjä selviää ehkä vuosien päästä. Toivottavasti se ei ole reilu kilpailu, joka takaa suomalaisille tehokkaat pankki- ja vakuutuspalvelut sekä mahdollistaa erilaiset yrittämisen muodot.

MIKAEL PENTIKÄINEN
mikael.pentikainen@mt1.fi
@jmpentikainen

LEHTIKATSAUS

Meriteollisuus uuteen nousuun

Turun Sanomat iloitsee meriteollisuuden uudesta noususta.

”Meriteollisuus lähti uuteen nousuun, kun Turun telakka 2014 siirtyi saksalaisen perheyhtiön Meyer Werftin ja Suomen valtion omistukseen.

Raumalle perustettiin Rauma Marine Constructions (RMC), joka linjasi keskittyvänsä monitoimimurtajiin, matkustaja-autolauttoihin ja puolustusvoimien aluksiin ja niiden huoltoon. Tällä hetkellä Raumalla rakennetaan kelluvaa virkistysaluetta Yhdistyneisiin arabiemiraatteihin.

Keskiviikkona varmistui, että RMC:n osakepääomaa ja omistuspohjaa vahvistetaan. Entisten omistajien lisäksi mukaan lähtevät Suomen Teollisuussijoitus, varainhoitoyhtiö Taaleritehtaan hallinnoima rahasto ja telealan yhtiö Finda.

”Usko kotimaiseen tekemiseen, osaamiseen ja omistamiseen on nyt perustellusti toisella tasolla.”

Yrittäjä tietää parhaiten

Aamulehden mielestä kauppojen aukiolon tarpeen määräävät viimekädessä asiakkaat.

”Tiistaina eduskunta vihdoin kumosi liikeaikalain. Se tarkoittaa, että kaupat sekä parturi- ja kampaamoliikkeet saavat lopultakin vapauden itse päättää, milloin ovet kannattaa pitää auki.

Lakisääteisistä rajoituksista luopuminen on odotettu ja tervetullut uudistus, joka karsii aikansa elänyttä byrokratiaa.”

”Kauppiaat tietävät parhaiten, milloin asiakkaat käyttävät heidän palvelujaan. Siihen tietoon on korkea aika holhoamatta luottaa myös Suomessa.”

Talouskasvu lujassa

Kauppalehti toivoo, että talous kasvaisi edes vähän.

”Suomen talous polkee tänä vuonna paikoillaan, mutta kasvaa ensi vuonna 0,6 prosenttia, ennustaa Danske Bank. Vuodelle 2017 Danske ennustaa 1,1 prosentin kasvua.”

”Vuodelle 2017 Danske ennustaa viennille jo neljän prosentin kasvua, vaikka Venäjän viennissä yskähtelyä on edelleen ilmassa. Toteutuessaankin talouden kasvuluvut ovat kuitenkin äärimmäisen pieniä. Niitä voivat nitistää entisestään myös näkyvissä olevat työmarkkinataistot.”